

5 základních pravidel při správě svých vlastních peněz

Asociace finančních poradců České republiky, spolek

www.afpcr.cz

Tento krátký e-book je určen pro všechny, kteří se chtějí lépe starat o své peníze. Podělíme se s vámi o pět základních pravidel při správě svých vlastních peněz.

Pokud se jimi budete řídit, tak vám tyto pravidla přinesou úspěch. Ale stejně tak jako strom nevyroste do své finální výšky za rok, tak i vy nečekejte obří úspěchy za pár měsíců. Bude pro vás úspěch, když se vaše finanční rezervy za 12 měsíců zdvojnásobí a nebo ztrojnásobí? Ano, je relativně lehké z vašich dnešních 30.000,- Kč na účtě docílit 60.000,- Kč do roka a do dne. Ale kdo z vás to skutečně dokáže a nepodlehne nákupu nějakého dalšího zbytečného spotřebního zboží nebo luxusní dovolené? **A proč už dnes nejste bohatí a nejste zajištěni tak, abyste už nemuseli nikdy pracovat a pracovaly pro vás peníze?** Zřejmě to tak jednoduché asi nebude.

Ale dost už bylo předmluvy, pojďme na 5 základních pravidel.

Pravidlo číslo jedna: Platte nejprve sobě.

Co si pod tímto pravidlem představit? Jak máte zaplatit nejdřív sami sobě? **Vyděláváte dostatek peněz, abyste si mohli zaplatit nejdřív sami sobě?** Dá se říci, že na výši příjmu téměř vůbec nezáleží. Vždy je možné si dát na stranu minimálně 10 % svého příjmu a začít pomaličku bohatnout. A jak to prakticky udělat? Chodí vám výplata třeba 15. den v měsíci? Nastavte si na vašem běžném účtu odchozí platbu ve výši 10 % z vašeho příjmu, pro začátek si posílejte peníze na spořicí účet.

Dejte tomu, že berete 20.000,- Kč čistého (na výši příjmu opravdu nezáleží) a výdaje máte v současné době 20.000,- Kč. Žijete si naprosto v pohodě od výplaty k výplatě, když peníze nemáte, tak neutrácíte, když dostanete v práci nějaké odměny, tak je pěkně rychle utratíte. Život máte nalajnový, budete pracovat až do smrti. Líbí se vám tato představa? Ona to není představa, ona to je u spousty lidí realita.

5 základních pravidel při správě svých vlastních peněz

A teď zkusíme aplikovat pravidlo číslo jedna: Platíte nejprve sobě. Pár dnů po výplatě vám z běžného účtu odejde 2000,- Kč a vy máte na měsíc pouze 18.000,- Kč. Kolik budou činit vaše výdaje? Ano, v drtivé většině ty výdaje klesnou na 18.000,- Kč. Zase budete žít od výplaty k výplatě. Ale někde stranou už si budete vytvářet finanční rezervu. A na váš život to nebude mít žádný dopad. Budete si žít stejně dobře (nebo špatně), jak jste si žili před aplikováním prvního pravidla.

Co udělá většina lidí, když dostanou v práci přidáno? Udělají s těmi penězi něco, aby jim ty peníze vydělávaly? Většinou ne, většinou si za to koupí lepší telefon, lepší televizi, lepší počítač, utratí víc peněz za dárky, za dovolenou a podobně. Má to jen nepatrný dopad na budoucnost života. Rezervy a majetek většinou lidé z peněz navíc nevytváří.

Jsou dvě základní možnosti:

- 1) **buď ty peníze projíte (obrazně řečeno), tedy utratíte za zábavu, jídlo, oblečení a spotřební zboží a do budoucna vám to nic nevydělá**
- 2) **nebo ty peníze ušetříte a peníze vám budou vydělávat další peníze a vy budete na cestě k finančnímu zajištění**

Je jen na vás, jakou cestu si zvolíte, jestli jednu z těchto dvou a nebo ještě nějakou jinou.

Pokud se ale budete dlouhodobě řídit pravidlem číslo jedna, vaše životní úroveň se pomalu ale jistě, začne zvedat.

Pravidlo číslo dvě: Uspořené peníze investujte

Peníze na spořicí účtu začínají pomalu přibývat, přestali jste kupovat zbytečnosti, které jste stejně nikdy nepotřebovali. Zvykli jste si na sníženou spotřebu. **Jak ale s těmi penězi pracovat tak, aby vám vydělaly dost peněz a hodnota vašeho majetku rostla v reálné hodnotě (reálná hodnota = hodnota po odečtení inflace)?**

Na výběr je vždy z více možností, ale jen málokterá možnost nám dlouhodobě pokryje inflaci.

Od spořicíh účtů snad nikdo zhodnocení vysoko nad inflací nečeká, od dluhopisů snad také ne. Zlato, diamanty a další cenné kovy nebo komodity už můžou přinést zajímavé zhodnocení, ale může to být i velký propadák. Nemovitosti můžou být zajímavá investice, ale za 2000, Kč měsíčně si těžko koupíte nějakou perspektivní nemovitost. Nejvýnosnějšími investice tak obvykle jsou investice do svého vlastního vzdělání, investice do svého vlastního podnikání a investice do akcií. Investice do vlastního podnikání a do akcií patří ale i mezi nejrizikovější.

Riziko je ovšem třeba podstoupit, pokud nechcete reálně prodělat. **Na druhé straně je totiž jistota ztráty.**

Při volbě správné investice je třeba mít na paměti tyto věci:

- 1) myslíte dlouhodobě – dlouhodobější investice jsou výnosnější a bezpečnější
- 2) diverzifikujte – nesázejte vše na jednu kartu, riziko je všudypřítomné, nedávejte tedy všechny vajíčka do jednoho košíku, když zakopnete, můžete rozbít všechna vajíčka
- 3) nesnažte se načasovat trh – nikdy nedokážete odhadnout, kdy je ta správná chvíle pro investování, proto je vhodné investovat pravidelně
- 4) nepanikařte – propady a výkyvy cen jsou součástí vývoje téměř každé investice, musíte s nimi počítat
- 5) pozor na emoce – hlavně na strach a chamtivost. Strach a chamtivost jsou všude kolem nás, nenechte se zastrašit a nebo zlákat.

Pamatujte, že žádný investor nemá křišťálovou kouli. I vás čekají jak ziskové investice, tak i ty ztrátové.

Pravidlo číslo tři: Mějte správné zajištění

Zajištění můžete rozdělit na zajištění majetku a zajištění zdraví.

Pokud nemáte nemáte žádný majetek, tak se nemusíte bát, že o něco přijdete. Pokud ale máte auto, byt nebo dům a máte tak nějaký majetek, je žádoucí být připraven na nahodilé události, které nemůžete ovlivnit. Nahodilou událostí může být třeba vichřice, kroupy, úder blesku, požár, pád stromu, krádež, vandalismus a podobně. Když už se nahodilá událost stane, jaký vliv to bude mít na váš majetek? Jak dlouho jste pracovali na svůj majetek a jak rychle o něj můžete přijít, buď o část a nebo celý majetek? Někdy to může být jen pár minut.

Pokud už tedy nějaký majetek máte, vhodným způsobem se pojistěte proti nahodilým událostem. Rozbité okno vašeho domu vám asi zásadní finanční újmu nezpůsobí, pokud by vám ale dům třeba vyhořel, škoda může jít do milionů. **Jste proti tomu dostatečně ochráněni?**

Co se týká zdraví, tak zdraví máme každý jen jedno. Jde vůbec zajistit zdraví? Asi zřejmě nejde, ale jde zajistit to, aby vaše příjmy nebyly fatálně ovlivněny zhoršením zdravotního stavu. Představte si, že vaše příjmy závisí jen na tom, jestli chodíte do práce. Že by to byla u většiny lidí zase realita? Jen malé procento lidí má i příjmy, které nejsou závislé na času, který práci věnuji. Příjmy se dají rozdělit na aktivní a pasivní. Aktivní příjem je příjem ze zaměstnání nebo z podnikání, pasivní příjem je například příjem z pronájmu, příjem z kapitálového majetku a podobně. Pokud je pasivní příjem pravidelný a v dostatečné výši, pak už jste téměř za vodou. Pokud ale není pravidelný a v dostatečné výši a nebo není žádný, pak mohou při výpadku aktivního příjmu nastat potíže.

V České republice fungují dva systémy pojištění. Ten první je systém sociálního pojištění. Do tohoto systému patří dávky v pracovní neschopnosti, výplata invalidních důchodů, starobních důchodů, životního minima a dalších sociálních dávek. Z dob nedávno minulých si bohužel stále dost lidí myslí, že se o ně stát postará a tak své zajištění nechávají pouze na státu a sociálním pojištění.

Dávky ze sociálního pojištění však nemají za úkol vyrovnat propady příjmů a zajistit člověku stejnou životní úroveň, ale pouze částečně zmírnit nepříznivé životní situace.

Vedle sociálního pojištění tu funguje ještě systém komerčního pojištění. Komerční pojištění má za úkol pokrýt propad v životní úrovni člověka v případě propadu příjmů. Dnes už se můžete pojistit i proti maličkostem a zbytečnostem, hlavní rizika, která však není radno podceňovat je invalidita, smrt a trvalé následky úrazu, případně i pracovní neschopnost. **Komerční pojištění má obrovský význam. Musí být ovšem správně nastavené.**

Nepodceňujte tedy důležitost správného zajištění, během chvilky můžete přijít o dost peněz.

Pravidlo číslo čtyři: Radíte se s odborníky

V jakém oboru pracujete? **Radíte se ve vašem oboru mezi odborníky?** Pokud ne, co vám chybí k tomu, abyste byli zařazeni mezi odborníky?

Česká republika je specifický národ. Národ kutilů, národ všeználců, národ, kde s menší nadsázkou je každý odborník na všechno. Vynechejme ale všechny ostatní obory, kde situace není o moc lepší než ve financích a pojďme se věnovat finančnímu trhu.

Jaké možnosti má klient v situaci, kdy potřebujete řešit nějakou věc ohledně svých financí?

- 1) Zajít si na přepážku do banky nebo pojišťovny
- 2) Zajít za nějakým pojišťovákem
- 3) Vyhledat finančního poradce
- 4) Zkusit štěstí na internetu
- 5) Poradit se s manželkou
- 6) Poradit se s kamarádem

7) Nějaká další zbytečná možnost

Kde ale najít toho odborníka? V bance nemají čas na zjištění klientových potřeb, natožpak na zjišťování informací o konkurenčních finančních produktech. Pojišťováci mají jen velmi úzký záběr finančních produktů a navíc je mezi nimi vysoká fluktuace. Finančních poradců máme v ČR v přepočtu na 100 obyvatel nejvíce v Evropě. Fluktuace je obrovská, mezery ve vzdělání rovněž. Na internetu toho najdete hodně, ale většinou ne, to co hledáte. Internet je hlavně o marketingu, takže udělejte výborný marketing nesmyslům a najdete nesmysly. Pokud manželka není odborník a nepracuje v oboru, tak to taky nebude to pravé ořechové. Radit se s kamarádem kamioňákem asi taky nebude nejlepší volba.

Kde tedy najít toho odborníka, který mi opravdu dobře poradí a jeho služba bude fungovat? Je to těžké, velmi těžké. Naše odhady v pravděpodobnosti, že se vám podaří najít odborníka jsou následující:

Banka 1%, pojišťovák 3%, finanční poradce 6 %, internet 4%, jiná možnost 1%.

To nezní moc pozitivně, ale bohužel to tak je. Snažte se tedy najít odborníka a ne jen nějakého nezkušeného nebo neseriózného rádobyodborníka. V našem oboru jich je bohužel více než je zdravo.

Pravidlo číslo pět: Vzdělávejte se

Kdy naposledy jste se naučili něco nového o financích, finančních produktech a ekonomice? Nebo radši necháváte tyto věci bez povšimnutí a děláte, že vás se to netýká a že vy tomu rozumět nemusíte.

Možná máte pravdu, ale vždy je lepší, když alespoň nějaké základní znalosti o dané oblasti máte a nenecháte se opít rohlíkem. Pak nekoupíte produkt, který pro vás bude nevhodný a nebudete přicházet o peníze, které musíte těžce vydělat. **I pro poradce je lepší, když jedná se vzdělaným a znalým klientem.** Práce je pak mnohem snazší a příjemnější.

Existují finanční servery, kde získáte nové informace o produktech, o situaci na trhu o aktuálních novinkách. Vždy je samozřejmě potřeba získané informace selektovat, protože ne všechny informace jsou objektivní a pravdivé. Vždy záleží, kdo dané informace poskytuje a co těmi informacemi sleduje. Prodejci zlata pořád informují, jak je výhodné kupovat zlato, prodejci diamantů nás nikdy nenechají na pochybách, že je to ta nejlepší investice, realitní makléři zase vždy říkají, že levnější už nemovitost nikdy nekoupíte. Může to být pravda a nemusí. Před realizací je třeba zvážit veškeré pro a proti.

Do vzdělání můžeme zařadit i různé kurzy a školení. Některé kurzy a školení mohou být velmi přínosné, jiné zase svou kvalitou nemusí stát za nic, ale obzory je třeba neustále rozšiřovat. Ať už se tedy jedná o školení finanční gramotnosti, školení jak začít podnikat a podobně, vždy vám to může přinést něco užitečného.

Shrnutí

Pojďme si tedy shrnout 5 základních pravidel.

- 1) **Platě nejprve sobě** (Jednoduché, ale mnohými lidmi nepochopené pravidlo)
- 2) **Uspořené peníze investujte** (Peníze mají vydělávat další peníze)
- 3) **Mějte správné zajištění** (Nepodceňujte důležitost tohoto pravidla, následky mohou být obrovské)
- 4) **Raděte se s odborníky** (Najděte si opravdového odborníka)
- 5) **Vzdělávejte se** (Mít informace a přehled je důležité)

Děkujeme vám, že jste se dostali až na samý konec tohoto e-booku. Věříme, že pro vás tyto základní informace byly a budou přínosem. O konkrétním řešení vašich financí, vašich plánů a vaší situace se vždy poraďte s odborníky.

Pěkný den.